

A címben feltett kérdés csak úgy válaszolható meg helyesen - a nevelők szándéka szerint - ha szabadulni akarunk az elidegenítő, dogmatikus iskolai hagyományoktól és "személyközpontú" fejlesztésre törekszünk, hogy valódi élettér vegye körül növendékeinket óvodától az egyetemig, és ne csupán zsákutcába futó, egyoldalúan oktató környezet.

VASTAGH ZOLTÁN

A társas érintkezés pszichológiájáról

Ha pénzem, sok-sok pénzem volna, minden tanár kollegám névnapjára - meglepetésként - Joseph P. Forgas könyvét, A társas érintkezés pszichológiáját adnám.

Még alaposan át sem tanulmányoztam a könyvet, csak bele-beleolvastam, már hírről adtam főiskolás tanítványaimnak, s kérem őket, áldozzanak a könyvre majdnem 100 Ft-ot. Mert megéri megvenni.

Hogy miért?!

Mert szellemi lázba hozza az olvasót. Mert könnyed és elegáns stílusban íródott. Mert szellemes és játékos. Mert mély, - s mert tág az a világ, amelyet átfog. És nagyon praktikus.

Úgy képzelem el Forgas urat, mint egy hihetetlenül kíváncsi, éles elméjű, állandóan szellemi izgalomban élő játékos és komoly gyermeket.

Lehet hogy az asszociációim önkényes! - de a könyv olvasása kapcsán minduntalan Neumann János (TV-ben látott!) arcára emlékezem.

Úgy képzelem el Joseph P. Forgas-t, mint akinek a kezében egy komoly nagytűt van, amelyet az emberi kapcsolatok fölé tart, s azon keresztül nézi, s láttatja velünk is a csodát. Vele együtt ámulunk el azon, hogy milyen bámulatosan gazdag, eleven és kimeríthetetlen az embernek emberhez fűződő kapcsolata. Lenyűgöző szakirodalmi tájékozottságával nem nyomja agyon az olvasót. A különféle témákban megismerteti velünk a kutatások eddigi eredményeit. Nincsenek lábjegyzetek. Nem kell a könyvet ide-oda forgatni, hogy maradéktalanul megérthessük mondanivalóját. Képes a legbonyolultabb összefüggéseket is nagyon szabatosan, tisztán és világosan megfogalmazni. Beavatja az olvasót az emberi kapcsolatok titkaiba. Az az érzésünk, hogy felnövünk a szerző mellé, amíg olvassuk a könyvet.

Finom elemzőkészsége is örömforrás az olvasó számára.

Mert miről is szól a könyv?

Arról, hogy miképpen észleljük mi a többi embert. A személyészlelés pontosságának kérdéseit járja körül. Mit látunk, amikor nézünk? - hogy látunk, - és miért így és nem másképp? Hogyan dolgozzuk fel az özönlő információkat? Hogyan torzítunk? - A környezet és háttér, - az előzetes tudásunk, a sztereotípiáink ... stb. hogyan befolyásolja ítéletalkotásunkat?! Megerősít az egyik részben, majd elbizonytalanít a következőben.

Már az eddig felismert témák tanulmányozása is valódi önvizsgálatra szorítja az olvasót. Ha ez ilyen egyszerű és magától értetődő - ha ez ilyen összetett és szerteágazó okokra vezethető vissza, talán nagyobb alázattal kellene oldani és kötni, látni és láttatni emberi kapcsolatainkat.

Nem csak a tárgyi világ éri meg, hogy elmélyülten tanulmányozzuk. Hanem az emberi kapcsolatok világa is! Mennyi szenvedéstől, félreértéstől és értelmezéstől óvhat-

nánk meg magunkat, ha a közvetlen emberi kommunikációnk szintjén pontosabb adók és vevők lennénk. Tudjuk-e, hogy mit is mondunk, amikor szólunk valakihez? Elgondolkodtunk-e azon, hogy miképpen tartozik össze a nyelv, a gondolat és a kultúra? Hogy miképpen kell jól megszólítani egymást?

Hogy milyen hatalma van a tekintetünknek?

Akít csak a fejlődéslelektan érdekel igazán? – az is olvassa el a könyvet, mert számára is hozhat új ismereteket. Vagy ha az ismeret nem is új, a régi tudás az új szövegkörnyezetben gazdagabbá válhat.

Akít csak a pszicholingvisztika érdekel? – az is talál izgalmas oldalakat a könyvben.

És aki csak keresi az igazságot – az is olvassa el. Csak aki már megtalálta, annak lehet felesleges.

Forgas gondolt a szkeptikusokra is. Állít valamit. Bennünk megszólal a kétely. Nem hiszed?! – mondja a szerző. Próbálj magad utána járni. Tele van a könyv gyakorlatokkal, mindenki kipróbálhatja. Megbizonyosodhat a gondolatok, állítások igazságtartalmáról.

Őszintén kívánom valamennyi pedagóguskollégámnak, hogy olyan örömmel olvassák a könyvet, mint jómagam. Ime – egy szórakoztató, tudományos igényű megírt könyv –. 92 Ft-ért, 2 doboz cigaretta árán megvásárolható.

NAGY MAGDOLNA

Egy folyóirat az oktatástechnika szolgálatában

Magyar Királyi Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium Oktatófilm-Kirendeltségének Hivatalos Közleményei.

A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium filmügyeinek értesítője. Bp. 1936. jan. – 1944. nov. Megjelenik havonként. Felelős szerkesztő: **Geszti Lajos**. Felelős kiadó: **Geszti Lajos**. Kiadó a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium. Ny. **Kertész József**, Karcag, 1939. 10. sz. Korda Rt.

A VKM Oktatófilm Kirendeltségének Hivatalos Közleményei

"A gyakorlati pedagógia csak úgy képes a maga nagy és nemes feladatát, a nevelés és oktatás egyetemes értékelvét megvalósítani, ha lépést tart a tudomány és technika állandó fejlődésével. Mint az emberi tevékenység minden ágában, itt az oktatásügy terén is az élet a maga szüntelen változásával nyitást, átalakítást kényszerít ki azzal a célnal, hogy az eddiginél jobb, céltudatosabb és eredményesebb módszert, vagy eljárást hozzon létre." – írta a lap első számában Felkay Ferenc tanügyi tanácsnok. És a VKM Oktatófilm Kirendeltségének Hivatalos Közleményei a "jobb", "céltudatosabb" és "eredményesebb" módszert, a filmoktatás ügyét szolgálta majdnem 10 éven át.